

[Vesterager.]

Ja, det er selvfølgelig saadan, at naar en Institution faar Statsstøtte, kan den gaa ned netop til et saadant Lavmaal af Elever, at det ikke kan forsvares, at dette Statstilskud stadig gives; det kan gælde Højskoler, det kan gælde alle Skoleformer. Man kan ogsaa tænke sig, at et Seminarium kan være saa daarligt pædagogisk ledet, at man maa forlange en anden Ledelse, og hvem skulde skønne over dette Forhold undtagen Administrationen og Ministeren? Men naar de private Seminarier er forsvarligt ledet i pædagogisk Henseende og har Tilslutning fra Folkets Side, og der kommer Elever til dem, og deres Tilskud er fastlagt, saa er det ganske urimeligt, at dette Lovforslag i Virkeligheden siger til Privatseminarierne: Ja, men det kan alligevel godt være, vi en Dag kommer i Tanker om at lukke en Del af disse Skoler! Det er fuldstændig meningsløst, at Ministeriet optræder paa den Maade, og det kan vi ikke være tjent med, vi, der har været med til at gennemføre disse Love og vedtage disse Bestemmelser, som er nødvendige i en hvilken som helst Lov, men som sandelig ikke er givet, for at en Minister kan anvende dem som Trusel om Nedlæggelse af Privatseminarierne, hvis det ikke lige akkurat passer ham at blive ved at opretholde dem. Saa er disse Skoler inde under et Tryk, som de ikke kan være tjent med at leve under.

Det er, som jeg gjorde opmærksom paa, karakteristisk, at de private Seminarier er ret stærkt besøgt. Naar vi ser paa det Lovforslag, som var til første Behandling her i Tinget i Gaar, og paa det Lovforslag, vi har til Behandling her i Dag, viser det sig, at der er en underlig Modsetning mellem dem. I Gaar var Tanken den, at der skulde blive Brug for flere og flere Lærere; i Dag har man den Opfattelse, at nu skal Lærerantallet indskrænkes. Det er oplyst, at der er Brug for ca. 400 Lærere om Aaret, og der er ifølge Bemærkningerne til dette Lovforslag i 1933 tilmeldt 450 Elever paa samtlige Seminarier. Jeg kan ikke se, at det er saa stort et Antal. Er der Brug for 400 Lærere aarligt her i Landet, saa er det ikke for meget, at der, naar vi har en 4-aarig Uddannelse, er tilmeldt 450 Elever i det første Aar. Der vil altid gennem Aarene falde nogle fra, og jeg vil meget advare imod, at man gennemfører en saadan Planøkonomi paa Aandslivets Omraade, saa der ikke maa uddannes flere Lærere, end der lige akkurat er Brug for. Det er meget farligt at stille Befolkningen saaledes, at der kun kan opdrives 3 Ansøgere til et Lærer-

embede, og at man følgelig er henvist til at tage en af dem. Man kan da let komme til at staa over for Nødvendigheden af at antage Folk, som man aldeles ikke ønsker at antage, fordi man ikke tror, at de kan varetage Skolens Interesser paa en tilfredsstillende Maade. Det er en Fordel, naar der skal ansættes en Lærer, at der er et passende Udvalg til vælge imellem. Jeg tror derfor ikke, at vi paa Aandslivets Omraade skal gennemføre en saa skarp Planøkonomi, saa der ikke bliver nogen Margin, som gør, at nogle kan gaa over i anden Virksomhed, hvad der altid er nogle, der vil. Det er givet, at naar man ved enhver Lejlighed, om jeg saa maa sige, maa skrabe Bunden, faar man ogsaa Bundfaldet med. Og det er uhyre vigtigt i en Tid, hvor Skolens Op-gaver er vanskelige, at man kan være sikker paa at have en Lærerstab, der ikke er alt for knapt tilmaalt, en Stab af Lærere, som er fuldt ud dygtige til at løse de Op-gaver, de kommer til at staa over for i Skolen. Jeg vil meget advare imod, at en skarp Planøkonomi gennemføres paa dette Omraade; saa maatte vi jo ogsaa skride til at gennemføre den paa andre Omraader. Hvad vilde der saa ikke kunne bringes i Forslag med Hensyn til alle de unge, som føres igennem til Studentereksamen, som der aldeles ikke er Brug for, og som ofte slet ikke egner sig til at indtage akademiske Stillinger? Derfor er jeg betænkelig ved at gaa for haardt frem ad denne Vej. Jeg vilde ønske, at den højtærede Undervisningsminister havde taget mod det Tilbud, som man fra Seminarierne fremkom med om at standse Tilgangen for 1 Aar, saa vilde nemlig dette i Forbindelse med den nye Seminarie-lov have bevirket, at de arbejdsløse Lærere for en stor Del kunde være kommet i Plads, saa havde vi sikkert kunnet finde en Ordning, der var mere tilfredsstillende end den her foreslaaede. Det var Flertallet af Seminarierne, skønt det var et stort Offer, villige til at gaa med til, og det var i Virkeligheden en meget simpel og nem Løsning.

Med Hensyn til Privatseminarierne maa man desuden have sin Opmærksomhed henvendt paa, at de ofte i nogen Maade er retningsbestemte. Jeg vil meget nødig have, at de skulde straffes i den Anledning. Jeg vil naturligvis ikke mistænke den højtærede Undervisningsminister for, at han vil uniformere Skolerne eller Seminarierne — vi kender jo alle sammen Uniformsforbudet —, men der er nu engang noget „ensrettet“ over det, Staten har med at gøre, derimod altid Forskellighed